

חרש השומע בעזרת מכשירים – חיובו במצוות

תלמיד: ישי שכנר כיתה: ח' מורה מלווה: הרב אוריה שחור בי"ס: אמי"ת המר רחובות

דיון הלכתי

העבודה עוסקת בשני עניינים הלכתיים עקרוניים: בשאלת חיובו של חרש השומע ממכשירי שמיעה במצות, ובשאלת חיובו במצות המחייבות שמיעה כמו תקיעת שופר. העבודה גם עוסקת בשני סוגי מכשירי השמיעה הקיימים היום: מכשיר השמיעה הרגיל והשתל הקוקליארי. בחלק הראשון דנה העבודה במעמדו של חרש השומע בעזרת מכשירים. האם הוא נחשב כבר דעת וחייב במצות. מסקנת העבודה היא כי מוסכם על כל הפוסקים שהוא חייב במצוות. לגבי חיובו במצוות המחייבות שמיעה ויכולתו להוציא אחרים ידי חובה בהן, נחלקו הפוסקים. בחלק השני דנה העבודה בשני סוגי המכשירים שמשמשים בהם כיום. מכשיר השמיעה הרגיל שהוא כעין רמקול אישי המולבש על האוזן, ולעומתו השתל הקוקליארי העוקף את האוזן ומשדר אותות חשמליים לעצב השמיעה. העבודה דנה במעמדם ומביאה את הדעות השונות. השבוע הלך לבית עולמו הרב אליעזר רבינוביץ' זצ"ל. דבריו הובאו בעבודה. הוא סבר שהחרש השומע בעזרת מכשירי שמיעה הרי הוא כשומע לכל דבריו וחייב אף במצות המחייבות שמיעה. הוכחתו היא ממשה רבנו ומשמאל ש"שמעו", כלשון הכתובים, את דבר ה' למרות שהיתה זו שמיעת המח ולא שמיעת האוזן. יהי רצון שנזכה לשמוע את קול ה' הקורא לנו ומצעיד אותנו הלאה לגאולה השלמה.

רקע אישי

בגיל עשרה חודשים חליתי בדלקת קרום המוח. בעקבות כך נפגעה השמיעה שלי, ויש לי לקות שמיעה חמורה. אני שומע בעזרת מכשיר שמיעה באוזן ימין ובעזרת שתל קוקליארי באוזן שמאל. בשנה שעברה, בתקופה שלפני בר-המצווה שלי, קראתי מאמר שדן בשאלה האם חרש יכול לצאת ידי חובת מצוות שופר על ידי שמיעה בעזרת מכשירי שמיעה. קריאת המאמר עוררה בי את הנושא שלא הייתי מודע אליו עד אז ורציתי להתעמק בו יותר.

